

ОТГОВОРИ

От Владимир ЧАВДАРОВ Станков – прокурор в Апелативна прокуратура– Варна , кандидат за втори мандат за длъжността Административен ръководител – апелативен прокурор на Апелативна прокуратура– Варна

На зададени въпроси от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер, Директор Български институт за правни инициативи по реда и на основание чл.50, ал.1 от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и във вр. чл.194а, ал.6 от ЗСВ

Уважаема госпожо Гяурова-Вегертседер,

1. Какво е мнението Ви по отношение на окрупняването на прокуратури и или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване?

Отговор:

По искане на главния прокурор Конституционния съд се произнесе с Решение № 1/07.02.2017г. по к.д. № 13/2016г., съгласно което структурата/териториалните звена на ПРБ следва да съответства на съдилищата по функционален, а не по териториален принцип. От ръководството на ПРБ беше изготвена подробна съдебна карта за структурна реформа, която беше успешно проведена поетапно в районните и отчасти по отношение на управлението на бюджета и финансите в окръжните прокуратури. Считам, че с този подход бяха успешно преодолени диспропорциите по отношение на натовареността и правилното разпределение на човешкия, материалния и финансов ресурс в ПРБ. Относно законовата им компетентност въпросът следва да се отнесе към законодателната власт, като аз считам че към момента не е необходима промяна в тази посока.

2. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед специфичните правила за тях, разписани в него?

Отговор:

С оглед приетия Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи и някои нови специфични правила към дейността на административните ръководители, считам че е полезно ръководството на ПРБ да планира и да разпореди да се проведе семинар по тази тема.

3. Считате ли , че понастоящем съществуват достатъчни законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор ли негов заместник?

Отговор:

Законодателят прие особени правила в глава тридесет и първа „а“ от НПК за разглеждане на дела за престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор ли негов заместник. По този начин бяха създадени гаранции за ефективно разследване. Основната гаранция е че прокурорът при наличието на законов повод и достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер да започне разследване по правилата на НПК. Дали те са достатъчни аз не се наемам да тълкувам, дотолкова доколкото правния институт е сравнително нов и все още няма достатъчно практика по него.

4. Смятате ли за необходими законодателни промени във връзка с решениета на СЕС по делата C-648/20 и C-852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор:

В посочените от Вас решения принципно се разглежда липсата на съдебен контрол при издаването на прокурорски акт за ЕЗА или ЕЗР. С последвалите промени в ЗЕЕЗА и в ЗЕЗР бяха преуредени компетентните органи, които могат да издадат съответния акт в зависимост от етапа на наказателното производство, реда по който да се извърши, и съответен съдебен контрол върху решениета на прокурора за издаване на съответната заповед. На този етап считам законодателните промени за достатъчни.

5. Смятате ли, че следва да продължи реформата съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024г. относно промените в КРБ, обн. ДВ 106 от 22.12.2023г. и, ако да, - в каква посока?

Отговор:

Считам, че няма необходимост от изменения и преуреждане на нормите от Конституцията на РБ в частта за съдебната власт. С оглед дадения „отговор“ от Конституционният съд на множеството законодателни промени през последните две години, намирам за необходимо институциите и лицата със законодателна инициатива с участието на изявени учени в правната материя да извършат задълбочен анализ на необходимостта от бъдещи промени в Конституцията на република България.

6. ИФ. Борислав Сарафов оспорва разпоредбите на ЗИД от ЗСВ от януари 2025г., с които не се разрешава на изборни членове на ВСС с изтекъл мандат да правят предложения до президента за избор на т.нр. „тримата големи“ Според Вас, следва ли Висш съдебен съвет с изтекъл мандат да има право да избира председатели на ВКС и ВАдм.С, както и главен прокурор?

Отговор:

От медиите научих, че И.Ф. главният прокурор г-н Борислав Сарафов е обжалвал пред ВАС решението на ВСС, с което беше прекратен конкурса за избор на главен прокурор, и е поискал съдебния състав да направи

конституционно запитване относно промените в ЗИД на ЗСВ в тази им част. Не съм запознат с жалбата и соченото искане. Дали съдебният състав ще направи такова, и дали Конституционният съд ще го приеме за допустимо и съответно дали ще образува и разгледа конституционно дело, аз не знам. В този смисъл, считам че не е редно да изразявам становище по въпрос, по който има законодателно решение и изразен въпрос относно неговата противоконституционност.

7. На стр. 4 от концепцията Ви сочите, че поради спецификите на района прокурорите в него разглеждат многообразие от сложни дела. Как оценявате работата по делата за корупция, делата за престъпления, свързани с границите и други икономически дела?

Отговор:

Специфично за региона е че е крупен икономически - промишлен, същевременно селско-стопански, строителен, търговски и туристически център. Вече много години Р.България е пълноправен член на ЕС и НАТО, като Варненска и Добричка област ставаха част от външната граница на съюза. Регионът има 2 международни граници — вътрешна за ЕС — с Румъния и външна за ЕС — с Черно море. Наличието на големи промишлени обекти /във Варненски район, Шуменски район, Добрички район/, добре функциониращо селско стопанство /Добруджа/, международно летище в гр. Варна, морски и речни пристанища /Варненски, Добрички, Силистренски район/, общини с голяма администрация /Варненски, Шуменски, Добрички райони/. Тези реалности създават предпоставки за извършването на усложнени от фактическа и правна гледни точки данъчни и финансови престъпления, изпиране на пари, корупция, злоупотреби с фондовете и имущество на ЕС или предоставени от ЕС на българската държава, незаконен вътрешен и трансгранични трафик на хора и наркотики, контрабанда, убийства и други престъпления срещу личността, както и срещу собствеността. Във Варна и в близост, както и в Добричка област, са изградени големи курортни комплекси. Тези фактори водят до рязко нарастване на интензивността на извършените престъпления през месеците май, юни, юли, август и септември. През този период на годината лицата извършващи престъпления, самостоятелно и в организирани престъпни групи, пренасят престъпната си дейност на територията на Апелативна прокуратура - Варна.

По нататък в концепцията ми в част III. Очертаване на достиженията и проблеми в досегашната дейност, съм посочил данните и сравними с предишни отчетни периоди и съответните тенденции. Предвид обстоятелството, че концепцията е изготовена към момента на представяне на документите ми за участие в настоящия конкурс през месец юли 2023г., сега съм осъвременил очертаването на достиженията и проблемите в досегашната дейност, като използвам данните от годишния доклад не само от 2022 г., а и тези от 2023г. и 2024г. сравними с отчетните периоди от предишните години, като на тяхна база съм се опитал да изведа съответни констатации, изводи и набелязани тенденции.

Тези данни ще представя пред ВСС. Най-общо казано налице е справяне на прокурорите от региона на Апелативна прокуратура – Варна с посочените предизвикателства и постигнати резултати по делата за корупция, делата за престъпления, свързани с границите и други икономически дела, сравними с предишни отчетни периоди.

8. На стр. 4-5 от концепцията Ви посочвате данни за множество командирани прокурори в региона. Бихте ли казали как се отразява този проблем на работата и къде виждате разрешението му?

Отговор:

Една от основните цели на провеждането на конкурси за първоначално назначение в съдебната власт, за повишаване, и преместване на магистрати от един орган в друг, е запълване на свободните магистратски бройки, кадровото обезпечаване и нормалното функциониране на съответните органи. Командироването на колеги при наличието на свободен щат или временно незает щат има за цел временно решаване на тази цел до провеждането на конкурс. Разбира се това създава затруднения в съдебния орган в който са били досега командирани колеги, поради създаването временно на недостиг на магистрати и нуждата тяхната досегашна дейност да бъде поета от останалите, което от своя страна създава претоварване и понякога влошаване на качеството на прокурорската дейност. В чл. 147 от Закона за съдебната власт е посочено изрично в кои случаи, кой административен ръководител има правомощие да командира прокурори от една прокуратура в друга. Считам че, ВСС следва да ускори обявяването на конкурси за първоначално назначение в съдебната власт, за повишаване, и преместване на магистрати от един орган в друг, в конкретния случай в ПРБ. Същевременно знам, че настоящата законова уредба е изключително тромава и допуска много усложнения по тези конкурсни процедури, в т.ч. и последващи съдебни оспорвания. В този смисъл, считам че следва да се прецизира законовата уредба, като се съобрази със съдебната практика.

9. На стр. 10 посочвате, че за „посредствените резултати в противодействието на корупцията“ част от причините се коренят в остателите НК и НПК и ниската разкриваемост от МВР и ДАНС. Сочите пандемията и „оформилата се през последните 2 години политическа криза“ като друга част от причините. Виждате ли пропуски и грешки от страна на прокуратурата за тези посредствени резултати? И ако да- къде се коренят те?

Отговор:

Самото естество на престъплението от НК класифицирани общо корупционни, е такова че те имат преобладаващо скрит латентен характер, дотолкова доколкото те са наричани в теорията „щастливи престъпления“ за този, който дава, и съответно за този, който приема корупционна облага, тъй като и двамата имат съответен интерес от тази дейност. В този смисъл множеството случаи изобщо не достигат до вниманието на правоохранителни органи, в т.ч. и на прокуратурата. В изключително редки случаи, когато

„някой“ от участниците в корупционната дейност се окаже недоволен от резултата, сигнализира. В този смисъл считам, че ние „вървим след събитията“, и резултатите са „посредствени“. Разбира се има и други начини за разкриване на корупционни практики от органите на МВР, КПК, НАП, и другите контролни органи, и когато се стигне до събиране на достатъчно данни на извършено престъпление да бъдат докладвани на прокуратурата. По постъпилите сигнали считам че прокурорите работят усърдно в изпълнение на разпоредбите на Каталога за корупционните престъпления в ПРБ, като разбира се има ресурси за подобреие на дейността.

С УВАЖЕНИЕ:

/ВЛАДИМИР ЧАВДАРОВ/

Гр. Варна
24.03.2025г.